

Харківський Університет

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому і місцевому Харківському ордена Трудового Червоного Прапора державного університету імені О. М. Горького

№ 3 (917)

Вівторок, 21 січня 1958 р.

Ціна 20 коп.

ЗРАЗКОВО ПІДГОТУВАТИСЬ ДО ВИБОРІВ

Уся Радянська країна готується до виборів у Верховну Раду СРСР, що відбудуться 16 березня. Підготовка до виборів проходить в обстановці величезного політичного і трудового піднесення.

Урочисто відзначивши 40-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції, робітничий клас, колгоспне селянство, радянська інтелігенція, всі трудящі нашої країни із все зростаючою енергією змагаються за успішне перетворення в життя історичних рішень XX з'їзду КПРС, борються за мир і дружбу між усіма народами.

Колектив нашого університету разом з усім радянським народом також готується до виборів у Верховну Раду Союзу РСР. На всіх факультетах визначені великі колективи агітаторів з числа студентів, лаборантів, аспірантів та професорсько-викладацького складу. Починають свою роботу агітаційні пункти.

Вибори до Верховної Ради СРСР вимагають від партійної, комсомольської та профспілкової організацій університету і факультетів серйозної підготовки. Необхідно, перш за все, врахувати досвід нашої роботи серед виборців під час виборів народних судів та народних засідателів. А цей досвід показує, що в агітаційно-масовій роботі колектив агітаторів мали місце окремі недоліки, яких треба уникнути у цій виборній кампанії. До таких недоліків, зокрема, слід віднести формальне ставлення деяких агітаторів радіофізичного, біологічного та деяких інших факультетів до виконання своїх почесних обов'язків. На деяких факультетах до складу агітаторів увійшли головним чином студенти молодших курсів, які ще не мають достатнього досвіду пропагандистської роботи, а це не могло не знизити рівня їх роботи з виборцями. Мали місце недоліки і в організації та проведенні масових заходів на агітпунктах тощо.

Необхідно докласти всіх зусиль до того, щоб не припустити цих недоліків при підготовці до виборів у Верховну Раду СРСР. Комуністи і комсомольці повинні прийняти найактивнішу участь у роботі серед виборців. Треба удосконалювати форми і методи роботи серед виборців, в доступній формі нести в маси ідеї ленінізму, історичні рішення партії та урядові.

Агітаційно-масова робота колективу університету серед виборців повинна бути бойовою, мобільною і разом з тим — живою і захоплюючою.

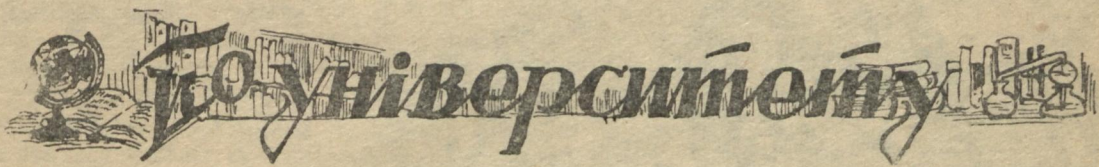
Агітатори і пропагандисти покликані яскраво і дохідливо показувати наші видатні успіхи, мудрість політики Комуністичної партії, яка виражає кровні інтереси народу. Вірність марксизму-ленінізму, згуртованість і монолітна єдність партійних рядів, глибока віра в сили народу, єднання з ним — ось що було і є невичерпним джерелом перемог Комуністичної партії, джерелом нашого руху вперед по шляху до комунізму.

Особливу увагу в агітаційно-пропагандистській роботі слід приділити роз'ясненню матеріалів ювілейної сесії Верховної Ради СРСР, документів Наряд комуністичних і робітничих партій у Москві, рішень грудневого Пленуму ЦК КПРС, а також законів, прийнятих дев'ятою сесією Верховної Ради СРСР.

Найважливіше завдання партійних організацій, пропагандистів і агітаторів — викривати суть фальшивої антинародної «буржуазної демократії», широко роз'яснювати переваги соціалістичного суспільного і державного ладу перед капіталістичним ладом.

Робота з виборцями — серйозний і почесний обов'язок агітаторів і всього колективу університету. Підготовка до виборів у Верховну Раду СРСР ще вище піднесе рівень ідейно-політичної роботи в університеті, активізує всю роботу партійних, комсомольських та профспілкових факультетських організацій у боротьбі за гідне виконання завдань, що стоять перед колективом університету.

Обов'язок партійних організацій факультетів — зараз же, без будь-якої розтяжки налагоджувати агітаційно-пропагандистську роботу, забезпечуючи цітку організації і високий рівень масових заходів.

Вчені університету, представники громадськості зібралися на урочисте засідання Вченої ради, щоб поздоровити з 80-річчям з дня народження і 55-річчям трудової діяльності Є. С. Хотинського — найстарішого вченого університету, заслуженого діяча науки УРСР, доктора хімічних наук,

ЮВІЛЯРА ВІТАЮТЬ

який майже 50 років беззмінно працює в нашому вузі.

Є. С. Хотинського щиро поздоровляв не тільки наш колектив, — ювіляра вітали Міністр вищої освіти УРСР Б. А. Коваль, від імені Харківської міської ради з привітанням виступив голова виконкому тов. Михайлик.

Голова правління Харківського відділення товариства по поширенню політичних і наукових знань професор В. М. Нікітін вручив ювілярові грамоту за діяльність у справі пропаганди наукових знань.

Виступали представники від багатьох вузів Харкова, від учителів середніх шкіл, від Рубежанського хімічного комбінату, від випускників 1939 року.

Із схвильованою відповіддю, з щирою подякою виступив Євген Семенович Хотинський.

У нову будову

Багато хто, очевидно, за останній тиждень був свідком того, як з воріт головного корпусу університету виїжджали машини, навантажені столами, стільцями, приладами та ін. Пояснення просте й радісне — майже весь фізико-математичний факультет переселився в нову будову. Свої аудиторії, кабінети зайняли й географи.

ПІД ЧАС КАНІКУЛ

Закінчиться сповнена хвилювань і праці сесія. З нею закінчиться і перший семестр. Після цього — невеликий відпочинок. Студенти використовують його по-різному. Чимало їх поїде додому, до своїх родичів. Деякі поїдуть у будинки відпочинку та санаторії багатьох районів країни. У путівках, що одержані профкомом, визначені адреси будинків відпочинку Харківщини (селище Південне, Писарівка) та відомі одеські, київські, ялтинські курорти, курорт Місхор, Ірпінь, Пуша Водича.

Екскурсія в складі 22 чол. вирушить до Ленінграда, а екскурсія з 12 чол. відвідає в цей же час Чехословаччину.

Туристи проведуть канікули в горах та лісах Карелії.

Не поспішай з відповіддю, давай разом помірковано. Нас оточують десятки людей — на роботі, в школі, в години дозвілля. Ось ти йдеш вулицею рідного міста — багато зустрічних вітаються з тобою.

— Це твої друзі?
— Ні, вони мої знайомі, однокурсники, товариші...

Ти знаходиш чимало слів, щоб відповісти. Тільки слово «друг» не наважуєшся вимовити. Не треба пояснювати, виправдовуватися. Цим містким словом ти не можеш назвати навіть багатьох своїх непоганих товаришів. Ти його залишив для друзів. Для тих, хто, не вагаючись, дасть шматки своєї шкіри, аби врятувати тебе від життя, хто у скрутну годину завжди допоможе. Ти другом назвеш того, хто, не боючись втратити твоєї дружби, різким словом відверне тебе від негідного вчинку, того, хто підтримує в нещасті і щиро радітиме разом з тобою у годину радості.

Ну, то що: є в тебе друг?
В радянський час, в епоху нових людських відносин, дивно було б почути негативну відповідь. Є в абсолютній більшості наших юнаків і дівчат хороші друзі, вмюють вони дружити і дожити цим почуттям, і від цього повнокровніше стає їхнє життя, ґрунтовніше — щастя.

І все-таки окремі молоді люди, будь вони щирими і відвертими, відповіли б: «Ні, справжніх друзів у мене ще немає».

РЕКТОР ХДУ ЧЛЕН ПЛЕНУМУ ОБКОМУ КПУ

Нещодавно відбулась обласна партійна конференція. Комуністи області обрали ректора університету І. М. Буланкіна членом Пленуму Обласного Комітету КПУ.

У грудні відбулись змагання на першість ХДУ з стрільби, присвячені 40-річчю Радянської влади на Україні. Вправа була одна: лежачи з ременя 10 залікових пострілів по мішені № 7. Першість завоювала команда радіофізичного факультету.

У складі команди: В. Здоровик, П. Злобін, В. Гужва, В. Надточій, В. Солоненко. Результат переможців — 449 очок з 500 можливих.

На фото: команда-переможець.

А в тебе є друг?

Справді, буває таке в житті. Працює або вчиться в колективі юнак.

Ніхто про нього слова поганого не скаже, а от захворів — і ніхто зразу не помітив його відсутності. Навряд чи є щось страшніше, ніж відчуття себе самотнім, без друзів, забутих друзів, яким би ти міг повідати свої болі і радощі.

Хорошу людину це хвилюватиме, не даватиме спокійно жити. Навряд чи вона знайде десь вичерпну відповідь, але коли поряд з цим запитанням виникне інше — а чи я гідний справжньої дружби? — ось тоді, вважаєте, у людини з'явиться друг.

Справжні друзі певних вигід, користі у дружбі не шукають. Але ніколи в тобі не виникне це чудесне почуття до людини, яка не здатна відповісти тим же.

— Ну, то що: є в тебе друг?

Немає? Знайди його, добийся. Так, дружби добиваються! Але не підлабузництвом і панібратством, не приховуванням негідного вчинку і пляшкою горілки — хорошими ділами, принциповістю і чесністю, щирістю і сміливістю, чуйністю і відвертістю. Ти будь, стань справжньою людиною — і друзі в тебе з'являться.

Нам без друзів не можна. Нам — їти далеко. А коли поруч надійне плече друга, — легшає хода, міцнішає крок і дихається вільніше. Недарма в народі кажуть: «Вірний приятель — то найбільший скарб».

Передова «Молоді України» від 11 січня.

ЗИМОВА СЕСІЯ В РОЗПАЛІ

СКЛАДАЮТЬ ВИБОРНИЧНИКИ

В БЕСІДІ
З КОРЕСПОНДЕНТОМ

Методи математичної фізики — курс не з легких, але М. П. Зюзько задоволена відповіддю студента 32-ї групи фізиків Анатолія Здороного.

Вони повинні навчатися краще

Одна з груп III курсу біологічного факультету складала екзамен з основ сільського господарства. Мало, зрозуміло, фіксувати результати, треба прямо сказати ці факти. Треба щось зробити і зробити терміново. Не повинно бути серед нас ледарів. Як можна байдуже ставитися до оволодіння предметом, який улюбленою справою, справу «порадував» товаришів черговою вою всього свого майбутнього двійкою Остриков (це вже друга життя? І навіщо вони вчаться в нинішню зимову сесію). Усі ці люди, вірніше роблять вигляд, можливості має Перепелиця для що вчаться!?

Добре склали Іваненко, Орлова, Головіна, Козинець, дуже добре Буренко. Але зате знову «порадував» товаришів черговою вою всього свого майбутнього двійкою Остриков (це вже друга життя? І навіщо вони вчаться в нинішню зимову сесію). Усі ці люди, вірніше роблять вигляд, можливості має Перепелиця для що вчаться!?

Г. ТЕРЕХОВА.

Підсумки одного екзамену

— Загальна оцінка, — добра, — сказав нам кандидат філологічних наук Г. І. Шкляревський. І не тільки тому «добре», що курс в цілому одержав 13 «відмінно», 41 — «добре» і 6 — «задовільно» лише при двох незадовільних оцінках, але й тому, що студенти протягом року серйозно ставились до такого важливого предмета на філфаці, як історія російської літературної мови.

Але були й такі випадки, коли студенти приходили на екзамен з поганою підготовкою і не тільки з історії російської літературної мови, а, як виявилось, взагалі, з мови і літератури. Саме такими з'явилися на екзамен студентки Баланова і Радчук.

В. МОРИВ.

Коротко

Останню зимову сесію складають п'ятикурсники економічного факультету. Нещодавно вони продемонстрували глибокі знання на екзамені з народногосподарського планування. 17 чоловік одержали «відмінно», 22 — «добре», і лише шість студентів — «задовільно».

Систематика нижчих рослин — так зветься предмет, який складали професору Л. А. Шкорбатову студенти II-го курсу біологічного факультету.

З 81 студента II курсу — 31 одержали «відмінно». Особливо добре відповідали Н. Дубіна, Л. Кудря, Е. Соколовська.

Старший викладач К. В. Мезін приймав екзамен з курсу загальної фізики у першокурсників фізичного відділення. Більшість оцінок — «добре» і «задовільно».

Математики 17 групи дуже хвилювались перед тим, як іти складати професору О. В. Погорелову курс аналітичної геометрії. Але результат екзамену (з 25 студентів 5 одержали «відмінно» і лише 2 не зуміли скласти) свідчить, що попрацювала група протягом семестру непогано.

У бесіді з кореспондентом доцент О. І. Сластьонов, який приймав екзамен з курсу вищої математики у першокурсників-хіміків, сказав: «Якщо газету цікавлять тільки загальні результати цього першого екзамену курсу, то ось вони: «відмінно» — 12, «добре» — 17, «задовільно» — 11 і «незадовільно» — 5. До цього треба ще додати, що я задоволений знаннями курсу в цілому, хоча в минулі роки, наприклад, у 1956 році до хімфаку прийшло поповнення, яке було сильнішим з тематики, ніж нинішнє. Причин на одна — деякі школи послабили математичну підготовку випускників».

А тепер я розповім вам про проблему, яка хвилювала мене з самого початку роботи з курсом. Справа в тім, що на курсі є 14 виробничників та воїнів, демобілізованих з лав Радянської Армії. І ось перед цими людьми, які настирливо хочуть навчатися, стоїть складне завдання — не тільки оволодівати новими знаннями, але й пригадувати старе — курс, так званої, «середньої математики». Робити це водночас важко. Іноді у вправі робилися помилки типу: $X : X = 0$. На допомогу своїм товаришам прийшли студенти цього ж курсу. Був створений гурток математики, заняття якого провадив студент І. Кривошей. І про те, як перемогли наполегливість і завзяття не обійтись».

студентів-виробничників, довів такий факт: серед кращих знавців математики на курсі Кошкіної, Котіної, Кошмая та інших виявився Семенов, в недалекому минулому солдат Радянської Армії. Справжню перемогу у навчанні здобули виробничники Куксенко, Кравчина, Куряча, Неминуша — в їх залікових книжках ви побачите «добре». Заохочення заслуговують і виробничники Семенов, Ушаков, Куть та інші, хоч вони й відповіли поки що на «задовільно».

Однак боротьба за успішність серед виробничників не закінчена. Три з п'яти незадовільних оцінок припадає все ж на них. Але я певен, що й вони наздоженуть своїх товаришів у близькому майбутньому. Адже курс математики розрахований на два роки, а всі знають, що хіміку без математики

П'ятикурсники-історики склали перший екзамен

Недалеким той час, коли п'ятикурсники закінчать навчання і набуті за 5 років знання застосують на практиці. Студенти-історики — це майбутні працівники ідеологічного фронту. Роки навчання були роками наполегливої праці в справі оволодіння марксистсько-ленінською теорією.

Протягом дев'ятого семестру п'ятикурсники слухали лекції з історії філософії.

Ось і настав час звітувати про свою роботу. З 9 по 12 січня студенти V курсу історичного факультету складали екзамен з історії філософії.

Відмінні знання показали Цуманенко, Обломей, Тригуб, Труш, Томах, Статінов, Мозговий, Лимар, Штучний, Печерський, Максимов, Чех, Цуканова і багато інших.

Але й серед п'ятикурсників знайшлися такі студенти, які несумлінно працювали над вивченням історії філософії. Попов, Просолупов, Стежко одержали «трійки». Соромно за них: вони могли б знати цей предмет значно краще.

Але в цілому студенти п'ятого курсу істфаку показали, що добре оволоділи предметом, добре пов'язують вивчений матеріал з сучасністю. З 127 студентів 42 чол. склали екзамен на «відмінно», 8 — на «задовільно» і всі останні на «добре».

Г. РЕМНЬОВА.

Трьохкурсники історичного факультету з усією серйозністю готувались до екзаменів. Першим склали історію нового Сходу. Із 106 студентів лише декілька одержали «задовільно». Знання більшості були оцінені як відмінні та добрі.

Особливо добре підготувались, відповідали впевнено і цікаво Лозовий, Танцюра, Шаповалова, Іполітов, Дудка та інші.

К. ЗІНЧЕНКО, студентка з курсу історичного факультету.

На фото: професор А. П. Ковалевський уважно слухає відповідь Івана Журавки.

ХТО ЯК ГОТУЄТЬСЯ

Малюнок-жарт І. Коломійця

...ДВЕРІ відчинились. З аудиторії вийшов стрункий юнак. На його засмаглому ще від літнього сонця обличчі сліди хвилювання.

— Ну, як, Сашко? — в один голос запитують товариші, що тісним колом оточили його. Але хвилювання їх марне: в заліковій книжці стоїть «добре».

Перший екзамен зимової сесії з історії україн-

КУРС ЗАСВОЄНО

ської літературної мови для четвертокурсників українського відділення філологічного факультету залишився позаду.

«Яке Ваше враження від курсу?» — довідуємося у екзаменатора.

— В цілому, курсом я задоволений, — говорить ст. викладач П. А. Моргунов. — Ось непогана статистика: з 50 студентів 12 склали екзамен на

«відмінно» і решта — на «добре». І треба відзначити, що відповіді тих, що одержали відмінні, так і тих, що одержали добрі оцінки, були в переважній більшості змістовними, вичерпними.

Не обійшлося і без прикрас, які зводяться до того, що окремі товариші під час відповідей надмірно захоплювались нагромадженням загальних тверджень замість конкретних (Семерніна, Решетняк, Ку-

льбака). Відповіді деяких товаришів характеризувались недбалою будовою мови, бідним лексичним оформленням (Гончарова, Герасименко), а цим товаришам варто було б раніше подумати про свої вади: адже через місяць їм доведеться під час педагогічної практики виявити не тільки глибину знань з мови та літератури, а й уміння в логічній доступній для учнів формі викладати матеріал.

Г. ПЕТРИЧЕНКО, студент IV курсу філфаку.

«ХАРКІВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»

Стор. 2.

21 січня 1958 р.

КОМУНІСТИ ПОПЕРЕДУ

На історичному факультеті в розпалі екзаменаційна сесія. Важко зараз говорити про академічні успіхи і невдачі наших студентів. Адже до кінця сесії ще далеко. Але вже зараз видно, що студенти-комуністи історичного факультету займають передове місце.

Студент IV курсу І. Гутман, як і всі минулі сесії, складає екзамен на «відмінно». Парторг II курсу В. Ковальов «Історію середніх віків», «Історію радянської літератури» також склав на «відмінно».

Хороші і відмінні знання пройденного матеріалу у комуністів С. Литвиненка, Г. Герасименка, К. Полякової та інших.

Студентам-історикам є з кого брати приклад. Рівнятися на передових — наш заклик.

В. СОЛОДОВНИК, член партбюро історичного факультету.

ХТО ПРАВИЙ?

Якось на засіданні партійного бюро одного з факультетів за участю представників комсомольського активу обговорювалося питання про поліпшення політико-виховної роботи в академічних групах. Думки виступаючих про методи проведення політзанять розійшлися...

Виступав один із студентів IV курсу, який заявив, що політзаняття повинні проводитись з урахуванням запитів студентів, тематику їх слід зробити різноманітною, не допускаючи трафарету. Але потім виступили агітатори і навіть деякі члени бюро, які відкинули цю заяву, підкресливши, що політзаняття повинні бути цілком присвячені проробці відповідних партійних документів та газетних матеріалів, агітатор не повинен відхилятися від розгляду тематичних питань.

Після таких категоричних заяв голоси студентів замовкли, дискусія не відбулась.

Дійова агітація не може миритись з штампами. Вона повинна бути бойовою і цікавою, тим більше це стосується агітаційної роботи з студентською молоддю. Агітатор не має права перетворювати політзаняття в лекції, нудні читки, які не зустрічають живого відгуку аудиторії.

Обов'язок агітатора дуже відповідальний. Він повинен добре знати свій колектив, кожного студента. У своїй роботі агітатор повсякденно має враховувати побажання студентів, повинен допомагати їм розібратися у питаннях, які хвилюють молодь, сприяти розширенню кругозору студентів, розвивати їх морально-естетичний рівень.

Зрозуміло, ці завдання не можна вирішити шаблонним проведен-

ЯК ТРЕБА ПРОВАДИТИ ПОЛІТГОДИНИ?

ням рекомендованих тем. Агітаторам слід дати більше можливостей для прояву своєї ініціативи. Політична робота в академічних групах повинна враховувати вікові особливості, спеціальні інтереси студентів, завдання даного конкретного курсу (академічної групи) і факультету.

Не можна з однаковою міркою підходити до студентів I і IV курсів, до біологів і істориків. Необхідний тісний контакт між агітаторами і комсомольським активом курсу. За взаємною домовленістю питання, що вимагають термінового розгляду, повинні в першу чергу виноситися на заняття (випадки порушення дисципліни, аморальної поведінки тощо).

У жвавому обговоренні згуртовується студентський колектив, зміцнюється контакт між агітатором і студентами.

Протягом 45 хвилин нема можливості провести повноцінну роботу. Політичні заняття повинні тривати протягом астрономічної години. Адже необхідно у бесіді з'ясувати й те, як студенти читають газети, які книги хвилюють їх, що нового в житті курсу. На все це витрачається 15—20 хвилин. Останні 40—45 хвилин слід присвятити основній темі. Методика проведення занять залежить від специфіки теми. На старших курсах агітатор повинен розвивати ініціативу студентів, вміло керувати дискусіями, не підміняти лекцією виступи студентів.

На нашу думку, тематика політичних занять повинна бути різноманітною і виходити не тільки з освітлення знаменних дат і вивчення тих або інших документів. Більше уваги слід приділяти мо-

БІБЛІОГРАФІЧНІ ЗАМІТКИ

За останні роки видавництво нашого університету випустило велику кількість «Вчених записок», посібників, монографій. В основному, друкована продукція нашого видавництва заслуговує на позитивну оцінку.

Однак є ще випадки, коли випускаються праці без високої видавничої культури. Ось декілька прикладів. Колективний труд істориків університету «Харківський державний університет за 150 років» багатий на бібліографічні погрішності — більше з вини видавництва, ніж — авторів.

Так, наприклад, професор Шлепаков в тексті (стор. 306), поданий з ініціалами Н. Е., а в іменному покажчику — Н. С. (стор.

385). Таких прикладів багато. Повторюється двічі прізвище О. О. Воскресенський, бо йдеться про дві різні особи. Але в таких випадках, коли прізвище та ініціали однакові, слід було б вказувати, що в першому випадку мова йде про хіміка, в другому — про історика.

Взагалі, іменний покажчик складений незадовільно.

Не завжди читач може одержати потрібну довідку щодо дат. Так, наприклад, на сторінках 93—94 даються короткі характеристики наукової діяльності відомих професорів університету, а дати народження і смерті даються не до всіх прізвищ. А це потрібно й важливо. Коли автор пише, що у другій половині XIX сторіччя з ініціативи передових учених університету була відкрита громадська бібліотека (стор. 97), то співробітники видавництва повинні були поправити автора, вказавши точну дату заснування Харківської громадської бібліотеки, — нині наукової бібліотеки ім. Короленка (26 вересня 1886 року).

Або таке: 4-й том «Праць кафедр історії КНРС та діалектичного і історичного матеріалізму» вийшов нещодавно під номером 35 «Вчених записок» ХДУ. А під цим номером вже 7 років тому вийшов том «Праць фізичного факультету».

В. ЛЬВОВ.

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

„ЧОМУ ЦЕ НІКОГО НЕ ТУРБУЄ?“

Під таким заголовком у нашій газеті було надруковано листа студентів фізмату про деякі неопорядженні студентів для використання за призначенням. Редакція одержала відповідь від проректора тов. Якубовича.

Дано наказ коменданту гуртожитку негайно звільнити ванні кімнати і віддати їх у розпорядження студентів для використання за призначенням. Для поліпшення постачання мешканців гуртожитку гарячою водою дві двоконфортні газові плити замінені чотирьохконфортними. Для того, щоб працював газовий титан, необхідно мати штатного працівника. Такої можливості університет поки що не має.

Х. НАДЕЛЬ, працівник ЦНБ.

Міжнародні зв'язки вчених університету

Останнім часом учелі університету надіслали свої наукові роботи в такі країни: Румунську Народну Республіку, Чехословацьку Народну Республіку, Польську Народну Республіку, Сполучені Штати Америки, Ізраїль, Англію, Німецьку Демократичну Республіку, Китайську Народну Республіку, Швецію, Бразилію, Югославію та інші.

Доктор фізико-математичних наук професор Л. С. Палатник надіслав 22 відбитки робіт, присвячених теорії рівноваги гетерогенних багатокомпонентних систем, професорові політехнічного інституту в Шазі Д. Манжерону. Як виявляється, Д. Манжерон працює в цій же галузі науки, але знайомий з статтями Л. С. Палатника лише по короткому викладу в реферативних журналах і тому дуже хотів би мати окремі відбитки робіт. Л. С. Палатник охоче виконав прохання румунського колеги.

Доцент В. П. Корнієнко листується з чехословацькими ученими — професором Владиславом А. А. Коршикова, які вже стали Данешем і доктором Володимиром Заплеталем. Професор В. Данеш писав В. П. Корнієнкові: «Я був би Вам дуже вдячний, якби Ви змогли вислати мені відбитки Вашої роботи «Про вплив природи катіона на термічний розклад оксалатів», яка була опублікована в «Українском химическом журнале». Ця Ваша робота має для ме-

не великий інтерес; ми також досліджуємо термічний розклад оксалатів. Ми саме надіслали до друку працю про термічний розклад оксалату нікелю і, як тільки вона вийде з друку, ми пошлемо Вам її відбиток». У відповідь В. П. Корнієнко надіслав відбитки шести своїх статей.

Науковий співробітник Віндмерської лабораторії (Прісноводне біологічне товариство, Англія) Дж. В. Г. Лунд розшукав адресу доцента О. М. Матвієнко через Київський інститут гідробіології. Багато років він вивчає прісноводні водорості і дуже бажав би встановити обмін науковими виданнями. Конкретно його цікавили «Золотисті водорості» — монографічне дослідження О. М. Матвієнко, що вийшло в 1954 році у видавництві «Советская наука» в Москві, альгофлора притоку ріки Молочної, фітобентос деяких рібобоводних ставків Харківщини та інші, а також праці професора А. А. Коршикова, які вже стали бібліографічною рідкістю. О. М. Матвієнко охоче виконала просьбу університету з зарубіжними колегами. Радянська наука давно в тому числі і деякі роботи покійного А. А. Коршикова.

Наукова частина університету надіслала чотири статті кандида-

та фізико-математичних наук Я. Є. Гегузіна доктору Паулю Фельтхаму (Англія, університет в Лідсі). Ці статті в основному стосувалися фізичних процесів, що відбуваються на поверхні металів при високій температурі. Проректор університету по науковій роботі В. Ф. Лаврушин одержав від П. Фельтхама такого листа: «Дорогий доктор Лаврушин! Щиро дякую Вам за Вашого теплового листа і за надіслані мені відбитки статей і записку кандидата фізико-математичних наук Я. Є. Гегузіна. Мене надзвичайно цікавлять дослідження, що ведуться у відділі металургії Вашого університету. Ми теж вивчаємо явища, що відбуваються при високій температурі на поверхні міді і інших металів, які використовуються у високому вакуумі. Я був би Вам дуже вдячний, якби час від часу Ви надсилали мені відбитки праць Вашого університету, а я в свою чергу надсилатиму відбитки моїх праць Я. Є. Гегузіну». Це — лише незначна частина тих дружних листів і послань, якими обмінюються вчені нашого університету з зарубіжними колегами. Радянська наука давно вийшла на міжнародну арену.

П. КОСТЮК.

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ Поверніть громадське майно

Не навчилися ще деякі студенти університету дбайливо ставитись до громадської власності. На спортивній кафедрі видається форма. Її треба берегти. Адже вона переходить від одного спортсмена до іншого. На жаль, цього не можуть зрозуміти деякі. Ще з 1956 року не повернули лижні костюми студенти економічного факультету Титаренко та Мордовенко. Першокурсники геологічного факультету Шемігон колись одержала світер. Зараз вона вже на IV курсі, до спорту ніякого відношення не має, а світер... не повертає. Це вже не просто неухвальність, а дещо серйозніше.

Ф. СЕРГІЄНКО, старший лаборант кафедри фізвиховання.

«ХАРКІВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»
Стор. 3. 21 січня 1958 р.

РІШУЧА ВИМОГА ГРОМАДСЬКОСТІ

Під час неодноразових перевірок їдальень та буфетів громадськими контролерами і побутовими комісіями профкому та місцевому робота їдальень № 367 та 309 по організації громадського харчування визнана незадовільною.

Головною причиною справедливого незадоволення відвідувачів їдальень та буфетів є те, що страви за своїми смаковими якостями не задовольняють споживачів-студентів, а ціна їх досить висока.

У зв'язку з цим житлово-побутова комісія зацікавилася, чому такі дорогі виготовлювані страви. Виявилось, що Харківський продтехпостач забезпечує їдальні і буфети дорогими продуктами. Так, м'ясні продукти постачаються по ціні: свинина 15 крб. кг, яловичина — 12 крб. кг, ковбасні вироби — 25—26 крб. кг, ситро — 2 крб. 20 коп. і т. п.

Київський трест їдальень не вживає серйозних заходів, спрямованих на здешевлення страв за рахунок постачання в їдальні з бази Продтехпостача дешевих продуктів: м'яса — по 8 крб. кг, ковбаси — від 16 крб. кг і нижче, ситро — по 1 крб. 10 коп. і т. д.

В результаті систематичних перевірок їдальень виявилось, що провина за недоброякісне приготування страв лягає на завідувачих виробництвом і поварів їдальень № 309 та № 367.

Виявилось також, що в їдальнях та буфетах нерідкі випадки недоважувань, завищення цін. Так, 24 листопада їдальню № 309 та буфет № 415 перевірила група громадських контролерів. При перевірці виявили таке: недовага м'яса в другому блюді (плов) — 5 грамів, гарніру — 20 грамів. Підрахування ціни трьох обідів показало, що за них було взято на 20 коп. біль-

ше, ніж вони того варті. У буфеті при цій же їдальні при контрольній покупці, як виявилось, ціна кожного бутерброда була перевищена на 10 коп. У скарзі від 12 грудня говориться, що компот розбавлений водою або приготовлений з уже виварених фруктів, що поганий борщ, недоброякісні котлети тощо.

З метою викрити усі недоліки в роботі буфетів і їдальень і знайти шляхи до їх усунення житлово-побутова комісія профкому вирішила скликати конференцію споживачів. На ній також підтвердилось, що працівники їдальень та буфетів, які обслуговують університет, не піклуються про своїх споживачів, не реагують на справедливую критику з боку громадськості, а Київський трест їдальень замовчує це, не вживає серйозних заходів до працівників, які нечесно ставляться до своїх службових обов'язків; обшукують покупців, несмачно готують їжу, недоважують порції тощо.

Ось деякі приклади незадовільного стану в їдальнях та буфетах. Їдальні та буфети зовсім недостатньо забезпечені молочними продуктами. Так, наприклад, щоб мінімально забезпечити молочними продуктами їдальню № 309, необхідно завозити не менш 150 л молока щодня, в той час, як їдальня одержує близько 100 л і то через день. Таке саме становище і в їдальні № 367 та в буфетах.

В їдальнях та буфетах продають піріжки вартістю 65 коп., у той час, як скрізь у місті продаються піріжки по 40 коп. Отже, це ще раз доводить той факт, що з бази надходять більш дорогі продукти.

Хліб на столах дуже часто сухий, черствий, бо завозять його через добу.

До ціни компоту прираховує-

ся і вартість хліба — як до перших двох страв, але, як правило, хліб до компоту не вживається.

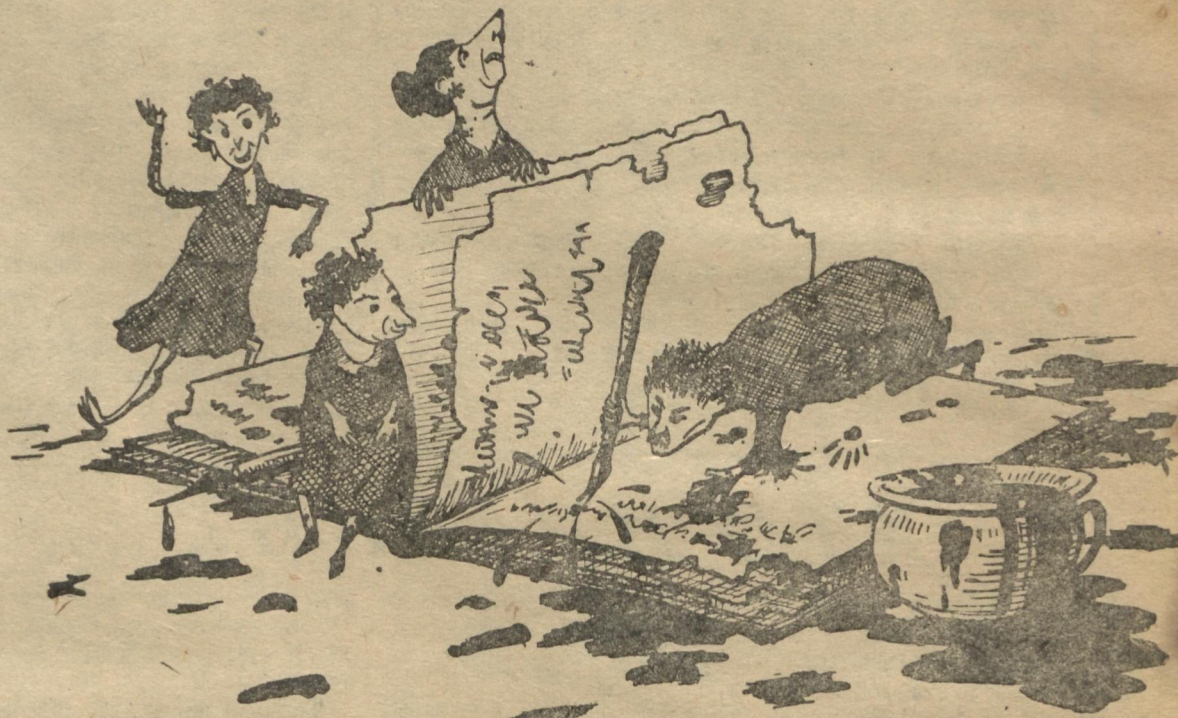
Страв, указаних в меню їдальень, не вистачає на весь день. На 16 год. в меню залишається лише дві-три страви.

Гарніри до других страв калькуюються заздалегідь. Наприклад, котлети — з гречаною кашею, гуляш — з картопляним гарніром і т. ін., тимчасом як є повна можливість відпускати гарніри до других страв згідно з попитом покупців.

Їдальня № 367 працює не з повним навантаженням: сніданки не виготовляє, відкривається о 12 год. і вже о 18 год. закривається.

Всі ці недоліки необхідно усунути в найближчий час. Це рішуча вимога громадськості.

Третьокурсники історичного факультету Фомін, Мосенцева, Володько, Коновалова склали пошлі «характеристики» на своїх товаришів по курсу, намагаючись всіх обляти і забруднити. Але, як то кажуть, палка має два кінці. Ці «характеристики» чудово охарактеризували авторів.

Фомін, Мосенцева, Володько та Коновалова за «роботою».

Новини науки і техніки

ТЕЛЕМАГНІТОФОН

Дзвонить телефон, а в квартирі нікого немає. Можливо, це ваш приятель, який виїжджає в далеку подорож, а може, хтось з родичів хоче передати з іншого міста щось термінове і важливе. Повернувшись додому, ви або зовсім не довідаєтесь про такі дзвінки, або визнаєте від сусідів, але з запізненням. Хто ж винен у цьому? Сучасний телефонний апарат з його обмеженими технічними можливостями.

Наші конструктори створили «гібрид» телефону і магнітофону — телемагнітофон. Це апарат, що відповідає на виклики, коли абонента немає вдома, і записує все те, що треба передати йому.

Як діє телемагнітофон?

Якщо після тривалого дзвінка (10 секунд) ніхто не знімає трубку, спеціальний автомат, змонтований у телефонному апараті, повідомляє на другий кінець дроту, що він готовий до запису. І от усе, що співрозмовник хоче передати, записується на магнітній стрічці. Коли розмову закінчено, апарат відключається: тепер він готовий до відповіді на новий виклик і запису потрібного повідомлення.

Прийшовши додому, власник такого модернізованого телефонного апарата може вислухати «доповідь» телемагнітофону і, в свою чергу, викликати всіх тих, з ким він хотів би поговорити.

В горах Тянь-Шаню

ВЕЛИЧЕЗНІ простори нашої соціалістичної Батьківщини простягнулись від морів Атлантичного до морів Тихого океану. В надрах і на поверхні СРСР зосереджені виключно різноманітні і величезні природні багатства. Щоб їх виявити, російські трудівники, мандрівники і вчені, не шкодуючи своїх сил, а іноді й життя, пробіралися по невідомим стежках через тайгу, боло-

тисту тундру, безмежні пустелі, наносили на карти і вивчали все нові й нові землі. Однак до Жовтневої революції на карті Росії все ще залишалось багато «білих плям». І більше всього їх було у віддалених районах Сибіру, Середньої Азії та Арктики.

З перших років Радянської влади на чолі з Академією наук наші вчені взялися за ліквідацію

цих «плям». Великі комплексні наукові експедиції, численні загони геологів, геоботаніків, геоморфологів вирушили в різні райони Батьківщини.

Не залишилися осторонь і географи нашого університету. Автор цих рядків протягом ряду років українська урядова наукова експедиція, якій було доручено ліквідувати «білі плями» у льодовому районі масиву Хан-Тенгри. Уряд

забезпечив експедицію всім необхідним. Близько 30 вчених і альпіністів поїздом прибули у м. Фрунзе, а далі — на машинах та теплоходах у Пржевальськ.

Швидко пролетіли останні дні підготовки, і караван попрямував у серце гір Тянь-Шаню. Значною перепоною на нашому шляху був хребет Терскей-Алатау, через який ще в 1857 році пройшов перший дослідник Тянь-Шаню П. П. Семенов, а далі довелось переборювати ще вищі хребти. Залишилися позаду стежки по карнизах гірських ущелин, бродили через бурхливі річки. З трудом, втрачаючи коней та вантаж, пересувалися вперед, наближаючись до мети. Навіть гігантський льодовик Інильчек був пройдений нашими кінсьми на протязі 50 кілометрів. Залишалось недосягнутим верхів'я річки Кой-Кап, на якому німецький учений Мерцбахер передбачав наявність величезного льодовика. Але після значного напруження сил ми потрапили й туди. Спочатку пройшов піший загін через льодовики Інильчек, Комсомолец та закутаний фірном перевал у верхів'ї Кой-Кап, а потім і весь караван, пройшовши коло 40 бродів через бурхливі річки, досяг верхів'я. Однак значні роботи можна було

виконувати тільки зусиллями піших загонів учених і альпіністів. Саме вони проводили топографічну зйомку численних льодовиків; з'ясовували особливості їхнього режиму, вивчали геологічну будову і геоморфологічні умови схилів льодових долин, збирали зразки порід та багатий фотоліквідований матеріал.

Завдання було виконано. У східній частині Центрального Тянь-Шаню «білі плями» були в основному ліквідовані. Було відкрито верхів'я льодовика Інильчек і вперше зроблені його зйомка та опис; відкрито верхів'я річки Кой-Кап і встановлено, що там нема ніякого гігантського льодовика, а є лише 3 маленьких. Було відкрито родовища золота, піриту, мармуру та інших цінних копалин, виявлені великі площі природних гірських пасовиськ. Працями вчених експедиції був доведений швидкий відступ льодовиків.

Дуже цікавою і корисною була ця експедиція. Надовго запам'ятались важкі дні і перемоги, товариська допомога, радість спільної важкої, але улюбленої праці.

М. ДЕМЧЕНКО, доцент.

Редактор
В. БУДНІКОВ